

Klachtenummer 2009 N-56 Bejegening. Het opleggen van sancties. Pedagogisch handelen. Communicatie. Klacht ongegrond.

Advies LKC KO van 17 februari 2010

Het onpedagogisch handelen van een aantal schoolfunctionarissen heeft een onveilig schoolklimaat tengevolge gehad. Maatregelen die werden getroffen, waren buiten proportie. Leidinggevenden hebben niet ingegrepen. Met de ouders is niet of onvoldoende effectief gecommuniceerd. De ouders hebben het gevoel gehad niet serieus te zijn genomen.

Advies van 17 februari 2010, 2009 N- 56

De klacht is ingediend door A, klagster, moeder van de minderjarige B, gewezen leerling van de het C-college tegen: D, docente, E, teamleider, F, docente, G, gewezen vestigingsdirecteur, H, gewezen algemeen directeur, en tegen het bevoegd gezag.

De inhoud van de klacht

Het onpedagogisch handelen van een aantal schoolfunctionarissen heeft een onveilig schoolklimaat voor B tengevolge gehad. Hij kreeg van alle wanordelijkheden de schuld. Maatregelen die tegen B werden getroffen, waren buiten proportie. Leidinggevenden hebben niet ingegrepen. De toestand escaleerde steeds meer. Met B's ouders is niet of onvoldoende effectief gecommuniceerd. Dat was toe te schrijven aan onwil. De ouders hebben het gevoel gehad niet serieus te zijn genomen.

B, geboren op 14 januari 1995, zat in het schooljaar 2008/2009 in klas 2 HBAB. B heeft het hele schooljaar in een bedreigend schoolklimaat moeten werken. Zijn zelfvertrouwen is daardoor aangetast.

In contacten met B's ouders werd door de school aangegeven dat B ongewenst gedrag vertoonde en dat hij de oorzaak was van problemen in de klas, dat hij kinderen zou pesten en dat hij de klas zou terroriseren. B werd door de school ook dienovereenkomstig behandeld. Hij kreeg van alles wat er in de klas aan onrust voorviel, de schuld. Andere leerlingen gingen dan vrijuit. Leerlingen werden tegen elkaar uitgespeeld. B werd veelvuldig gestraft, dikwijls te zwaar, dikwijls ten onrechte.

Op de eerste ouderavond van het schooljaar werd meegedeeld dat de klas een groot probleem had. De problemen zouden worden veroorzaakt door de pesterijen van vijf leerlingen, onder wie B. Deze beschuldiging werd diezelfde avond nog ontkracht.

Als B's ouders vroegen om een onderbouwing van de zware beschuldigingen, konden namens de school slechts futiliteiten worden aangevoerd als het wegpakken van een pen of het lopen met een open colaflesje op de gang.

Bij het minste of geringste kreeg B een gele kaart, waarbij hem na zeven gele kaarten een schorsing boven het hoofd hing. Straffen vormden het voornaamste bestanddeel van de begeleiding van de school.

Er is sprake geweest van moedwillig benadelen van B. Hij is daardoor uit balans gebracht. Dat heeft ook op de thuissituatie zijn weerslag gehad.

Leidinggevenden die van de misstanden op de hoogte waren gebracht, hebben niet ingegrepen

en daarmee welbewust een fout pedagogisch klimaat in stand gehouden.

De communicatie van de leidinggevenden met B's ouders schoot ook tekort. Bij een gesprek dat B's vader met de locatiedirecteur zou voeren, was onaangekondigd ook de mentrix aanwezig. Dat was voor hem een onaangename verrassing, aangezien voor hem de reden van het gesprek gelegen was in het optreden van onder andere de mentrix. Toen in november 2008 een schorsing aan B was opgelegd, heeft klaagster verzocht om ingeval van incidenten, waarbij B een rol speelde, daarvan melding aan haar te doen. Dat werd uitdrukkelijk geweigerd. Niet duidelijk is gemaakt waarop die weigering was gegrond.

Met B's ouders is niet gecommuniceerd over wat over hem in het Zorg- en Adviesteam (ZAT) is besproken.

In april 2009 wilde de school B een schorsing van vier dagen opleggen. De communicatie met de ouders die daaraan vooraf is gegaan, was zeer gebrekkig. De school heeft tegenover B's vader de indruk gewekt dat hij een seksueel delict zou hebben gepleegd.

Tijdens de bespreking met de ouders bleef echter onduidelijk wat er in werkelijkheid was voorgevallen. De school gaf geen opening van zaken. De klachten waarop de schorsing zou worden gebaseerd, waren anoniem. Met het beschuldigen van B en anderen op grond van alleen anonieme klachten zijn problemen niet opgelost, maar juist in stand gehouden.

Klaagster heeft het gevoel gehad te zijn misleid.

B werd naar aanleiding van het incident vier dagen geschorst, terwijl de andere mededaders een schorsing van twee dagen werd opgelegd. Dat verschil zou alleen gerechtvaardigd kunnen worden als de rol van B in het incident een grotere was dan die van de anderen. Dat was echter niet het geval.

B is het hele schooljaar beschuldigd door de school. Zijn ouders hebben getracht de juiste toedracht van wat er aan incidenten zou hebben plaatsgevonden, te achterhalen. Het eerste halfjaar vernamen zij nauwelijks iets aan onderbouwing. Het tweede halfjaar werden de ouders een aantal weken nauwgezet geïnformeerd over allerlei futiliteiten. Voor die futiliteiten kreeg B wel de zwaarst mogelijke straffen.

Als B zich werkelijk zou hebben schuldig gemaakt aan ernstig wangedrag, dan is de school in gebreke gebleven door zijn ouders daarvan niet op de hoogte te stellen. Hun is niet de mogelijkheid geboden B bij te sturen.

De ouders konden bij gebrek aan kennis omtrent wat zich werkelijk had voorgedaan, de maatregelen die B werden opgelegd niet plaatsen. Het was hun nadrukkelijk afgeraden contact met leerkrachten te hebben.

De gedragingen van B zijn besproken in het ZAT. De vertrouwenspersoon benaderd door klaagster, heeft nagelaten het ZAT op de hoogte te brengen van wat klaagster haar over B aan gegevens was had verstrekt. Daarmee is bewerkstelligd dat bij gebrek aan correcte informatie B geen adequate begeleiding kon worden geboden.

B's ouders zijn door de school buitenspel gezet. Zij moesten zelfs B beschermen tegen extremiteiten van en op school.

Een oplossing waar de school mee kwam was dat B naar de Rebound zou gaan. Dit voorstel was, gelet op het stigmatiserend karakter ervan, ongepast. De handelingen die B werden verweten, leverden onvoldoende reden op om een maatregel als het zenden naar de Rebound te rechtvaardigen.

B gaat nu naar het Y-lyceum. Het C-college heeft achter de rug van de ouders om onjuiste informatie over B aan het Y-lyceum verstrekt. Daardoor is de plaatsing van B op die school in gevaar gekomen.

De ouders van B hebben na lang aandringen een leerlingendossier gekregen dat onvolledig is en daarbij ook nog veel onjuistheden bevat.

Het oordeel van de Commissie

De klacht valt grotendeels te typeren naar drie onderdelen, te weten:

- a. De wijze waarop B bejegend is.
- b. Het pedagogisch handelen van de school.
- c. De gevoerde communicatie met B's ouders.

Ad a: Voor de Commissie is in voldoende mate aannemelijk geworden dat B gedragingen vertoonde die als zeer storend voor de schoolorganisatie werden opgevat. Er is een lijst overgelegd van wat zich in het schooljaar 2008/2009 aan niet te tolereren gedragingen van B heeft gemanifesteerd. Het ging daarbij onder meer om het alleen dan wel met en groep lastigvallen van andere leerlingen, het ongeoorloofd verzuimen van lessen, het verstoren van lessen en het brutaliseren van leerkrachten. Mogelijk was een aantal handelingen op zichzelf genomen niet ernstig, maar in combinatie, zeker met handelingen die wel als ernstig te beschouwen waren, leverden zij de school voldoende reden op om tot het treffen van sancties over te gaan.

Het is de Commissie niet gebleken dat de school erop uit was om B moedwillig ter benadelen. Sancties werden opgelegd als reactie op gedragingen die niet door de beugel konden.

Uit wat namens de school aan toelichting is gegeven is het voor de Commissie duidelijk geworden dat bij het treffen van maatregelen tegen B de evenredigheid tussen de handelingen en de sancties daarop in acht is genomen.

Ad b: Het is de Commissie gebleken dat de school een beleid hanteert ten aanzien van het pedagogisch klimaat dat in de ogen van een aantal ouders als streng te typeren valt. Dat maakt evenwel niet dat er sprake is van een onrechtvaardig beleid. Het is aan de school om haar beleid te hanteren. Het is niet aan de Commissie om dat beleid inhoudelijk te beoordelen. Zij kan slechts beoordelen of de school gegeven haar beleid heeft kunnen handelen zoals zij gedaan heeft.

Het is niet aannemelijk geworden dat tegenover B anders is opgetreden dan tegenover andere leerlingen. Waar mogelijk sprake was van ongelijke behandeling in gelijke gevallen, kan recidive een rol hebben meegespeeld of een tijdig inzicht bij een leerling fout te hebben gehandeld.

Ad c: Voor wat betreft fouten in de communicatie die de school worden verweten, wordt op een aantal situaties teruggegrepen:

- De aanwezigheid van de mentrix bij het gesprek van B's vader met de locatiedirecteur: Ten aanzien daarvan is de Commissie van oordeel dat er geen sprake was van een fout in de communicatie. Voor de school was het probleem gelegen in de gedragingen van B. De mentrix verkeerde in de positie dat zij daarover het best ingelicht was en daardoor het meest geschikt was om daarover met B's vader van gedachten te wisselen.

- Het niet willen hebben van contact met de ouders van B.

Op dit punt is de klacht nadrukkelijk tegengesproken. Bij gebrek aan eenduidigheid in wat zich precies heeft afgespeeld is de Commissie de ware toedracht niet duidelijk geworden.

- Het niet aan de ouders willen melden van wat er in het ZAT over B werd gemeld.

Namens aangeklaagden is aangevoerd dat er geen verplichting was om hun inbreng in het ZAT met B's ouders te bespreken. De Commissie brengt daarvoor begrip op, aangezien de school moest ervaren dat B's ouders niet diens gedragingen, maar de opstelling van de leerkrachten als de oorzaak van de problematiek beschouwden.

- De procedure voorafgaande aan de schorsing die in april is opgelegd.

Namens aangeklaagden is tegengesproken dat de handelingen waarom het ging, zijn getypeerd als een seksueel delict. Aan de orde was dat een klasgenootje zich niet meer veilig

voelde op school, omdat zij door een vijftal jongens werd gepest. Als redenen tegenover de ouders waren genoemd “ernstige klachten van medeleerlingen”. Om de leerlinge te beschermen is welbewust haar naam niet genoemd.

Voor wat betreft het gesprek over de schorsing met de ouders van de betrokken leerlingen is door de school aangevoerd dat snel moest worden gehandeld en dat ook ouders van de andere leerlingen die bij de handelingen betrokken waren, gehoord moesten worden. Dat moest in gezamenlijkheid plaatsvinden. Daarom is gekozen voor een tijdstip waarop alleen klagster in staat was de bespreking bij te wonen en niet tevens haar echtgenoot.

De Commissie is van oordeel dat de school onder de door haar ervaren druk heeft kunnen handelen als zij gedaan heeft.

- Het niet op de hoogte willen stellen van wat B werkelijk zou hebben uitgevoerd.

Namens de school is naar voren gebracht dat B's ouders wel degelijk zijn ingelicht over wat er de onderbouwing van de tegen hem ingebrachte beschuldigingen.

Het probleem voor de school was, dat er aan de onderbouwing onvoldoende geloof werd gehecht, waardoor de maatregelen die werden opgelegd als onrechtvaardig en buitenproportioneel werden ervaren.

Het is de Commissie niet gebleken dat aangeklaagden in hun communicatie met de ouders van B grove fouten heeft gemaakt.

De klacht bevat ook enkele onderdelen die de Commissie op zichzelf beoordeelt:

- Het melden van B's afwezigheid bij de biologielessen bij de Leerplichtambtenaar.

Het ging volgens de school hier om afwezigheid die de school als ongeoorloofd beschouwde en kon beschouwen.

Melding daarvan doen is onder die omstandigheden een verplichting van de school.

- Het verschaffen van informatie aan het Y-lyceum.

Uitdrukkelijk is namens de school ontkend dat er B negatieve informatie over is verstrekt.

De Commissie kan bij gebrek aan een eenduidige presentatie op dit punt de juistheid van de klacht niet beoordelen.

- De samenstelling van het leerling-dossier.

De Commissie is niet gebleken dat het leerling-dossier van B onjuistheden bevat.

- Het niet-ingrijpen door het schoolbestuur.

De Commissie is van oordeel dat de functionarissen die zich met B hebben beziggehouden, dat hebben gedaan namens het schoolbestuur. Kennelijk heeft het bestuur ingestemd met de wijze waarop de andere aangeklaagden omgingen met de gedragingen van B en de reacties daarop van klagster en haar echtgenoot.

Het bestuur was in een dergelijke situatie niet tot ingrijpen verplicht.

De Commissie verklaart de klacht ongegrond.

Aanbevelingen

Bij de behandeling van deze klacht is naar voren gekomen dat F, als functionaris van de school, als vertrouwenspersoon heeft gefunctioneerd.

De klachtenregeling die voor het C-college geldt, gaat ervan uit dat de vertrouwenspersoon een externe functionaris is. Wel kent de klachtenregeling een counselor. Bij diens functie ligt de nadruk op verwijzing naar de vertrouwenspersoon. De functie van counselor kan wel door een personeelslid van de organisatie worden vervuld.

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan dat het ervoor zorgdraagt dat de feitelijke

situatie wordt aangepast aan wat het reglement ten aanzien van de vertrouwenspersoon voorschrijft.